

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

Iperse de Bruggen

Bezoekadres

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 5000
www.igj.nl

Inlichtingen bij

xxx

Ons kenmerk

xxx

Datum 27 januari 2022
Betreft briefrapport toezichtbezoek Wzd

Geachte xxx,

Op 25 november 2021 bezocht de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) Stichting Iperse de Bruggen, locatie KDC Prisma, te Alphen aan den Rijn. Dit toezichtbezoek vond digitaal plaats en is onderdeel van het thematisch toezichtproject van de inspectie met als onderwerp de uitvoering van de Wet Zorg en Dwang (Wzd) en de Wet verplichte ggz (Wvvggz).

In deze brief geef ik aan wat de belangrijkste uitkomsten zijn van dit digitale toezichtbezoek bij Stichting Iperse de Bruggen.

Aanleiding en doel

In de visienota 'toezicht op onvrijwillige en verplichte zorg' zet de inspectie uiteen wat de komst van de wetten Wvvggz en Wzd betekent voor haar toezicht. De inspectie wil met haar toezicht bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van de beide wetten, waaronder het terugdringen van dwang in de zorg, het verhogen van de kwaliteit van (onvrijwillige) zorg en het versterken van de rechtspositie van cliënten. Zie verder www.igj.nl.

Werkwijze

De inspectie maakte een toetsingskader van normen op basis van de Wzd en een aantal relevante veld- en beroepsnormen (zie toetsingskader Wzd, <https://www.igj.nl/zorgsectoren/gehandicaptenzorg/vrijheidsbeperking>). De normen zijn gegroepeerd in drie thema's: sturen op kwaliteit en veiligheid, deskundige zorgverleners en personsgerichte zorg. Per thema geeft de inspectie aan wat er goed gaat, wat er beter kan en wat er beter moet.

Invulling bezoek

In verband met corona vond het gehele bezoek, op verzoek van Stichting Iperse de Bruggen, digitaal plaats. De inspectie kreeg een digitale rondleiding door de locatie. De inspectie sprak tijdens het bezoek met twee ouders, twee zorgverleners, twee zorgverantwoordelijken, de directeur kind&jeugd, manager behandeling, de regiomanager, de Wzd-functionaris en de Wzd beleidsmedewerker, een lid van de cliëntenraad en de cliëntenvertrouwenspersoon Wzd. Daarnaast keek de inspectie een aantal elektronische cliëntdossiers in, samen met de zorgverantwoordelijke en zorgverleners. Ook las de inspectie

voorafgaand aan het bezoek het Wzd beleidsplan en de klachtenregeling van Stichting Ipse de Bruggen. Na het bezoek las de inspectie het Wzd beleidsplan voor KDC Prisma.

Datum
27 januari 2022

Ons kenmerk
xxx

Beschrijving Stichting Ipse de Bruggen, locatie KDC Prisma

Stichting Ipse de Bruggen is een zorgorganisatie voor mensen met een verstandelijke beperking. Stichting Ipse de Bruggen heeft meer dan 350 locaties in Zuid-Holland. Het door de inspectie bezochte KDC Prisma is een behandelcentrum voor kinderen van 0 tot 18 jaar met een verstandelijke of meervoudige beperking. Op het KDC krijgen kinderen die (nog) niet in staat zijn onderwijs te volgen gedurende schooltijden dagbesteding en behandeling. Het KDC heeft in totaal acht groepen, waarvan twee vroegbehandelgroepen voor kinderen van 0 tot 5 jaar. Op elke groep is plaats voor acht kinderen. Stichting Ipse de Bruggen gaf voor het toezichtbezoek aan op KDC Prisma de Wzd toe te passen voor kinderen bij wie deze wet van toepassing is.

Resultaten

Thema Sturen op kwaliteit en veiligheid zorg

Wat gaat goed

In 2020 startte Stichting Ipse de Bruggen met de implementatie van de Wzd. Zorgverleners hebben cursussen gevolgd over de Wzd. Daarnaast heeft Stichting Ipse de Bruggen een Wzd beleidsplan opgesteld. Het beleidsplan voldoet aan de eisen vanuit de Wzd. Zo bevat het beleidsplan informatie over afbouw van onvrijwillige zorg, alternatieven voor onvrijwillige zorg en informatie over ambulante onvrijwillige zorg. De bezochte locatie heeft dit beleidsplan vertaald naar een Wzd beleidsplan voor het KDC. Dit beleidsplan (werk instructie genoemd) beschrijft onder andere de visie. Er staat bijvoorbeeld: "Onze visie is dat we ieder verzet bij de kinderen serieus nemen, omdat gedrag de stem van veel van onze kinderen is. Dit is ongeacht de leeftijd (wel of niet onder de 12 jaar), financieringsvorm (jeugdwet/WLZ) en diagnose (wel of niet een verstandelijke beperking)." Het beleidsplan beschrijft ook verschillende vormen van onvrijwillige zorg die in het KDC voorkomen. Beschreven wordt ook in welke situaties het stappenplan Wzd niet gevolgd hoeft te worden.

In het algemene beleidsplan van Stichting Ipse de Bruggen staan aanvullende voorwaarden voor ambulante onvrijwillige zorg. In het beleidsplan en in de gesprekken die de inspectie voerde komt naar voren dat er op het moment van het toezichtbezoek in de praktijk nog geen ambulante onvrijwillige zorg wordt toegepast.

De zorgverantwoordelijke en de zorgverleners vertelden en lieten de inspectie zien in dossiers dat elk kind een zorgplan heeft. Ook lieten zij zien op welke wijze zij onvrijwillige¹ zorg registreren in het elektronisch cliëntendossier.

Stichting Ipse de bruggen heeft twee Wzd-functionarissen aangewezen. Deze functie is belegd bij een Gz-psycholoog en een Arts Verstandelijk Gehandicapten (AVG).

Beleidsmedewerkers van het bureau zorg en dwang ondersteunen de Wzd-functionarissen en de locaties bij de uitvoering van de Wzd.

¹ De inspectie spreekt in dit briefrapport over onvrijwillige zorg terwijl dit niet altijd het geval hoeft te zijn omdat er geen verzet is van de cliënt of zijn vertegenwoordiger. Het kan dus ook gaan om maatregelen die de vrijheid beperken.

Zorgverantwoordelijken geven aan dat de ondersteuning vanuit het bureau Wzd hen veel kennis en informatie oplevert.

Datum

27 januari 2022

Het KDC beschikt over twee gedragswetenschappers. Als de Wzd van toepassing is, dan is de betrokken gedragswetenschapper ook zorgverantwoordelijke. In de praktijk gebruikt het KDC de term zorgverantwoordelijke echter niet. Ouders weten welke gedragswetenschapper betrokken is bij het kind.

Ons kenmerk

xxx

Wat kan beter

In de gesprekken komt naar voren dat de registratie van onvrijwillige zorg op KDC Prisma moeilijk is, vanwege een fout in het systeem. Stichting Ipse de Bruggen registreert de onvrijwillige zorg wel. De verwachting is dat dit opgelost is na inwerkingtreding van het nieuwe systeem begin 2022.

Wat moet beter

Stichting Ipse de Bruggen heeft een tijd geworsteld met de samenloop tussen de Jeugdwet en de Wzd. Stichting Ipse de Bruggen heeft nu als beleid dat Jeugdwet cliënten onder de Wzd kunnen vallen na een daartoe strekkende verklaring van een ter zake deskundige arts. De beschikbaarheid van artsen die deze verklaring kunnen afgeven is echter zeer beperkt, daarom lukt het nog niet om al deze kinderen officieel onder de Wzd te laten vallen. Echter wordt bij deze kinderen wel onvrijwillige zorg ingezet, zonder dat de wettelijke waarborgen vanuit de Wzd toegepast worden. Belangrijk is dat deze kinderen tijdig beschikken over een verklaring van een arts of van het CIZ.

In het elektronisch cliëntendossier zijn de overwogen alternatieven voor onvrijwillige zorg niet beschreven. Ook de reden van onvrijwillige zorg (ernstig nadeel) is niet in alle dossiers goed terug te vinden.

De ingezette onvrijwillige zorg wordt regelmatig (eens per 3 tot 6 maanden) geëvalueerd met ouders, betrokken zorgverleners en zorgverantwoordelijke. Bij deze evaluaties is geen 'niet bij de zorg betrokken deskundige' betrokken. Stichting Ipse de Bruggen heeft een samenwerkingsverband opgezet met zes instellingen in Zuid-Holland, om uitwisseling van extern advies mogelijk te maken. Ondanks dat is erin de afgelopen twee jaar geen externe deskundige betrokken bij de evaluatie van stap 3 in het stappenplan. Deze laatste eis is per 6 november 2021 vervallen met de reparatiewet van de Wzd.

Hoewel de inspectie in gesprekken terug hoort dat gewerkt wordt aan afbouw van toegepaste onvrijwillige zorg, is in de dossiers niet duidelijk hoe gewerkt wordt aan deze afbouw.

Uit de gesprekken met het management en de Wzd-functionarissen blijkt dat de registraties van onvrijwillige zorg bij alle locaties die vallen onder de afdeling Kind&Jeugd nog niet op organisatieniveau wordt geanalyseerd.

Thema Deskundige zorgverleners

Wat gaat goed

Het management en de zorgverleners van Stichting Ipse de Bruggen vertellen dat alle zorgverleners een cursus volgden over de Wzd. Het scholen van zorgverleners is binnen de Stichting Ipse de Bruggen een continu proces in verband met aanstelling van nieuwe zorgverleners en verloopt onder

zorgverleners. De zorgverleners volgen daarnaast standaard een training gericht op de preventie van agressie.

Datum
27 januari 2022

De inspectie sprak zorgverleners die zich betrokken voelen bij de kinderen die het KDC bezoeken en die zich bewust zijn van welke onvrijwillige zorg zij leveren. De zorgverleners bespreken de inzet van onvrijwillige zorg regelmatig multidisciplinair om te kijken of en op welke manier deze zorg afgebouwd kan worden. Zorgverleners geven aan dat zij verzet over het algemeen goed bij de kinderen herkennen, omdat zij de kinderen goed kennen. Uit voorbeelden die zij noemden blijkt dat zorgverleners verzet serieus nemen, ook bij kinderen onder de 12 jaar van wie de ouders wel toestemming geven voor de ingezette onvrijwillige zorg.

Ons kenmerk
xxx

Wat kan beter

Het kost Stichting Ipse de Bruggen moeite de teams op de groepen binnen het KDC stabiel te houden. Het ziekteverzuim en verloop onder personeel ligt in verband met corona (gerelateerde klachten) hoger dan voorheen. Het is daarnaast moeilijker om nieuwe zorgverleners te vinden. In de diverse gesprekken komt naar voren dat vaste zorgverleners essentieel zijn voor het herkennen van verzet en het voorkomen van de inzet van onvrijwillige zorg. Positief is dat de inspectie in de gesprekken terug hoort dat per groep maximaal één invalkracht ingezet wordt vanuit de vaste invalpool. De vaste zorgverleners binnen het KDC springen waar mogelijk extra bij, bij uitval of ziekte van andere zorgverleners. De inspectie verwacht dat Stichting Ipse de Bruggen zich blijft inspannen voor stabiliteit in de teams.

Wat moet beter

In diverse gesprekken komt naar voren dat het stappenplan niet standaard ingezet wordt in situaties waarin dit volgens de Wzd wel de bedoeling is. De inspectie verneemt dat dit nu niet gebeurt bij maatregelen die de kinderen in hun fysieke bewegingsvrijheid belemmeren en bij insluiting.

Thema Persoonsgerichte zorg

Wat gaat goed

De zorgverantwoordelijke en de zorgverleners vertellen dat zij de ouders en/of wettelijke vertegenwoordigers betrekken bij het opstellen van het zorgplan. Waar mogelijk betrekken zij de kinderen zelf ook. De inspectie heeft in de gesprekken terug gehoord dat zorgverleners actief aan de slag gaan met wensen van ouders en kinderen, bijvoorbeeld kinderen die duidelijk aangeven te willen dat vaste begeleiders de verzorgende taken uitvoeren. De zorgplannen worden eens per zes maanden geëvalueerd.

Stichting Ipse de Bruggen heeft een klachtenregeling, waarin specifiek aandacht is voor de Wzd. Ook is Stichting Ipse de Bruggen aangesloten bij de Klachten Commissie Onvrijwillige Zorg (KCOZ) voor klachten over de Wzd. De informatie over deze klachtenregeling verstrekt Stichting Ipse de Bruggen aan ouders bij de start van de hulp.

Wat moet beter

De beschikbaarheid van de cliëntenvertrouwenspersoon is niet bekend bij ouders.

De lokale cliëntenraad vertelt op de hoogte te zijn van de Wzd, maar de Wzd is tot op heden geen onderwerp van gesprek geweest bij de lokale cliëntenraad. Ook zijn zij niet bekend met de Wzd-functionaris, de cliëntvertrouwenspersoon of het Wzd beleidsplan.

Datum

27 januari 2022

Ons kenmerk

xxx

Overige bevindingen

Tarieven Jeugdwet

Het viel de inspectie op dat de kinderen op het KDC veel individuele zorg en continue begeleiding nodig hebben. Iedere groep heeft acht kinderen met twee begeleiders. Daarom lukt het begeleiders niet om alle kinderen de continue individuele aandacht te geven die zij nodig hebben. Dit zorgt ervoor dat soms vrijheidsbeperkende maatregelen worden ingezet die niet direct in het belang van het kind zijn, maar gericht zijn op beheersing van de groep. Het KDC zou de kinderen graag meer begeleiding bieden, maar gezien de lage tarieven en strikte voorwaarden die gelden voor kinderen die onder de Jeugdwet het KDC bezoeken lukt dit niet. Stichting Ipse de Bruggen geeft hierbij aan dat de tarieven voor de kinderen die onder de Jeugdwet vallen 25% lager liggen dan voor de kinderen met een WLZ-indicatie. Daarnaast krijgen zij de dagen waarop jeugdwet gefinancierde kinderen afwezig zijn, bijvoorbeeld door ziekte of ziekenhuisbezoek, niet vergoed.

Corona

Het aantal cliënten dat besmet raakt met Corona nam in november weer toe bij Stichting Ipse de Bruggen. Stichting Ipse de Bruggen merkt de toename van het aantal coronabesmettingen ook in de ziekmeldingen van zorgverleners. Dit verhoogt de werkdruk bij de zorgverleners die nog wel aan het werk zijn. Ook krijgen kinderen op het KDC te maken met meer verschillende zorgverleners op de groep. Stichting Ipse de Bruggen probeert zoveel mogelijk vaste invallers uit de flexpool in te zetten, omdat kinderen last (kunnen) hebben van onbekende zorgverleners op de groep. De coronapandemie heeft daarnaast een aantal zaken rondom de implementatie van de Wzd vertraagd, zoals scholing aan zorgverleners.

Conclusie

De inspectie concludeert dat er binnen KDC Prisma goed zicht is welke vrijheidsbeperkingen er toegepast worden en dat er visie en motivatie is deze te beperken en anders goed cliëntgericht toe te passen. De inspectie hoort in de gesprekken terug dat zorgverleners bekend zijn met de Wzd en dat de Wzd leeft op de bezochte locatie. Zorgverleners zijn zich bewust van onvrijwillige zorg en zoeken naar alternatieven.

De inspectie concludeert echter ook dat de implementatie van de Wzd bij Stichting Ipse de Bruggen verbetering behoeft op het bezochte KDC. Hoewel de implementatie van de Wzd beter moet, heeft de inspectie op basis van dit bezoek geen aanleiding tot zorgen over de kwaliteit van de jeugdhulp in het algemeen op de bezochte locatie. De inspectie sprak met betrokken en kundige zorgverleners, die de kinderen goed kennen en bieden wat zij nodig hebben.

De inspectie ziet verbeterpunten op alle thema's. U leest in de paragraaf 'resultaten' onder de kopjes 'wat kan beter' en 'wat moet beter' welke dit zijn. We vertrouwen erop dat Stichting Ipse de Bruggen de verbeterpunten oppakt. De inspectie verwacht dat Stichting Ipse de Bruggen uiterlijk zes maanden na datum

van het vastgestelde briefrapport een verslag met het resultaat van de verbeteringen aan de inspectie stuurt.

Datum
27 januari 2022

Openbaarmaking

De inspectie wijst u erop dat zij op grond van de Gezondheidswet haar rapporten openbaar maakt via www.igj.nl. De inspectie doet dit niet eerder dan twee weken na het verzenden van het definitieve briefrapport. Bij openbaarmaking neemt de inspectie de wettelijke normen in acht, zoals gesteld in de Gezondheidswet, de Jeugdwet en de AVG. Dit betekent bijvoorbeeld dat de inspectie in haar rapporten geen tot een persoon herleidbare gegevens opneemt en geen bijzondere persoonsgegevens zoals medische gegevens van uw patiënten of cliënten.

Ons kenmerk
xxx

Meer informatie over openbaarmaking van documenten door de inspectie kunt u vinden op de website (www.igj.nl/onderwerpen).

Met vriendelijke groet,

xxx